

REFERAT

privind modificarea și completarea HCL nr.355/28.09.2010 privind aprobarea proiectului „Reabilitarea spațiilor publice din centrul istoric al municipiului Timișoara”, a documentației tehnico-economice și a Analizei cost-beneficiu, precum și a cheltuielilor legate de proiect ce revin Municipiului Timișoara, în vederea accesării fondurilor nerambursabile prin Programul Operațional Regional 2007-2013, Axa prioritară 1. - „Sprijinirea dezvoltării durabile a orașelor-poli urbani de creștere”, Domeniul major de intervenție 1.1. – „Planuri integrate de dezvoltare urbană”, Sub-domeniul: „Poli de creștere.

Prin HG nr. 998/2008 Municipiul Timișoara, a fost desemnat unul dintre cei 7 poli naționali de creștere în care se realizează cu prioritate investiții din programele cu finanțare comunitară și națională în vederea asigurării creșterii economice și creării de locuri de muncă.

În vederea atingerii acestui scop se pleacă de la ideea că pentru a obține o dezvoltare teritorială echilibrată a țării și pentru a evita creșterea disparităților interne, investițiile trebuie concentrate în acele orașe care acționează ca poli regionali și/ sau locali de creștere și iradiază dezvoltare în zonele adiacente, cu care acestea au legături intense și a căror dezvoltare este dependentă de aceste orașe.

În acest sens, Polul de creștere Timișoara reprezintă zona - capabilă de a răspândi dezvoltare economică în întreaga regiune de vest a României - cuprinzând Municipiul Timișoara (centrul urban polarizator) și arealul de influență al acestuia, care include 14 comune: (Becicherecu Mic, Bucovăț, Dudeștii Noi, Dumbrăvița, Ghiroda, Giarmata, Giroc, Moșnița Nouă, Orțișoara, Pișchia, Remetea Mare, Săcălaz, Sînmihaiu Român, Șag).

Pentru încurajarea dezvoltării polilor de creștere au fost alocate fonduri nerambursabile prin Axa prioritară 1 „Sprijinirea dezvoltării durabile a orașelor – poli urbani de creștere” a Programului Operațional Regional (POR) al cărui *obiectiv general* îl reprezintă creșterea calității vieții și crearea de noi locuri de muncă, prin reabilitarea infrastructurii urbane, îmbunătățirea serviciilor urbane, inclusiv a serviciilor sociale, precum și prin dezvoltarea structurilor de sprijinire a afacerilor și a antreprenoriatului.

Pentru accesarea fondurilor nerambursabile prin Axa prioritară 1, Municipiul Timișoara a elaborat Planul Integrat de Dezvoltare al Polului de creștere Timișoara (PID), care împreună cu lista proiectelor prioritare au fost avizate de către Comitetului de Management pentru Coordonarea instrumentelor structurale (C.M.C.) prin Decizia nr. 7 din data de 17.05.2010.

PID este un document de planificare pe termen mediu a dezvoltării Polului de creștere Timișoara care, pe baza analizei diagnostic, propune strategia de dezvoltare pe termen mediu și planul de acțiune pentru implementarea acesteia. Planul de acțiune cuprinde proiecte a căror realizare au un impact major în atingerea obiectivelor strategice.

Dorința generală desprinsă din PID este dezvoltarea unei zone moderne și atractive, cu un confort urban unitar la nivelul polului, plăcută atât pentru locuitorii ei, cât și pentru turiști, oamenii de afaceri și investitori, dinamice din punct de vedere economic, iar scopul final este îmbunătățirea calității vieții locuitorilor.

Concentrarea populației, a principalelor activități economice și culturale ale regiunii în Timișoara, precum și faptul că orașul este un important nod de transport multimodal conferă acestuia **rolul de principal centru polarizator, nu numai al zonei sale de influență, ci și al întregii regiuni de vest a României**. Nivelul de dezvoltare al regiunii vest este direct influențat de gradul și dinamica de dezvoltare a Timișoarei, prin multitudinea de funcții de grad superior pe care orașul, ca nucleu al polului le îndeplinește, acesta acționând ca centru de creștere economică.

Zona din vecinătatea orașului – zona de influență - este direct influențată de dezvoltarea centrului urban Timișoara, dar în același timp poate contribui la dezvoltarea acestuia prin preluarea unora din funcțiile urbane (loisir, recreere, producție, etc). Din acest motiv putem vorbi de un areal polarizator extins - **Polul de Creștere Timișoara** - care prin concentrarea de măsuri, proiecte și fonduri poate contribui la accelerarea procesului de dezvoltare economică regională.

Însă, pentru asigurarea dezvoltării economice durabile, dinamice și competitive este necesară, în primul rând, realizarea unei *infrastructuri publice urbane adecvate* (inclusiv tehnico-edilitară) și *asigurarea infrastructurii de transport și de mobilitate a populației*.

Centrul istoric al orașului - Cartierul Cetate constituie este cea mai reprezentativă zonă a orașului, definitorie atât pentru oraș, cât și pentru regiune, cu încărcătură istorică.

Zona de intervenție a proiectului aflată în Cartierul Istoric Cetate cuprinde *4 piețe publice*: Piața Unirii, Piața Libertății, Piața Sf. Gheorghe, Piața Țarcului și *10 străzi*: Str. Sergent C-tin Mușat, Str. Vasile Alecsandri – pe tronsonul dintre Piața Unirii și Piața Libertății, Str. Lucian Blaga – tronsonul dintre Piața Libertății și Piața Huniade, Str. Florimund Mercy – integral, Str. Francesco Grisselini – integral, Str. Radu Negru – integral, Str. Fără Nume – integral, Str. General Praporgescu - integral, Str. Enrico Caruso – integral, Str. Eugeniu de Savoya – integral.

Situația din zona de intervenție a proiectului se prezintă astfel:

- Străzile și piețele ce fac obiectul zonei de intervenție a proiectului se confruntă astăzi cu efectele trecerii timpului și intensificarea ritmului vieții, iar trama stradală existentă, identică dimensional cu cea a orașului edificat în secolul XVIII, modernizată ulterior în etape succesive, a devenit improprie traficului contemporan și funcționării adecvate a zonei;
- Rețelele de utilități tehnico-edilitare sunt învechite, depășite atât din punct de vedere tehnic cât și al capacității, rețelele de telecomunicații sunt poziționate aerian, cablurile

sunt vechi, cu durata de exploatare normată depășită și capacitatea necorespunzătoare solicitărilor sunt amplasate pe fațadele clădirilor. Iluminatul stradal este insuficient și nu asigură gradul necesar de siguranță al unei zone de interes istoric în timp ce iluminatul artistic și cel festiv nu există.

Având în vedere importanța zonei, efectele trecerii timpului și intensificării ritmului de viață a populației, degradarea infrastructurii stradale existente, starea avansată de degradare a rețelelor de utilități, gradul de poluare ridicat din centrul istoric, se impun aplicarea unor măsuri urgente de intervenție prin care să se asigure creșterea gradului de confort urban al comunității locale.

Proiectul este inclus în lista de **proiecte din Planul Integrat de Dezvoltare al “Polului de creștere Timișoara”** și se încadrează în **Obiectivul 4** „Realizarea unui habitat ecologic, confortabil și atractiv”, **Politica 4.1** „Dezvoltarea unei zone urbane unitare, coerente și moderne pe întreg teritoriul polului de creștere”, **Programul 4.1.2** „Creșterea calității spațiilor publice centrale ale municipiului Timișoara, nucleul Polului de creștere”.

Obiectivul general al proiectului constă în reabilitarea infrastructurii publice urbane în municipiul Timișoara – nucleul Polului de creștere - în vederea stimulării dezvoltării socio-economice durabile și a creșterii calității vieții locuitorilor din această zonă.

Obiectivele specifice ale proiectului constau în:

- Reabilitarea, modernizarea și reorganizarea spațiilor publice (*4 piețe și 10 străzi*) din centrul istoric al Municipiului Timișoara – Cartierul istoric Cetate, în vederea îmbunătățirii confortului urban și a creșterii mobilității populației.
- Decongestionarea și fluidizarea circulației auto, velo, în special încurajarea traficului pietonal în spațiile publice (*4 piețe și 10 străzi*) din centrul istoric al Municipiului Timișoara .

Situația propusă prin prezentul proiect:

Pe perioada de implementare a proiectului, se propune reabilitarea, modernizarea și reorganizarea piețelor și străzilor descrise mai sus, în concordanță *cu necesitățile impuse de ritmul de viață și de mobilitate a populației*, dar și *cu specificul cartierului istoric din care zona de intervenție propusă face parte*, respectiv Situl Urban Cartierul Cetatea Timișoara, avându-se în vedere revenirea, respectiv conservarea caracterului istoric al zonei, folosirea elementelor stilistice și a materialelor care exprimă acest caracter, obținându-se aprox. 45.930 mp de spații publice urbane de calitate, cu rețele de utilități asigurate.

Fondurile Structurale constituie o oportunitate în găsirea de surse financiare necesare pentru reabilitarea spațiilor publice din cadrul ansamblului istoric Cartierul Cetate cu fondul său arhitectural foarte valoros. Astfel, Municipiul Timișoara dorește să atragă fonduri nerambursabile prin intermediul **Axei prioritare 1** ”Sprijinirea dezvoltării durabile a orașelor”, **Domeniul major de intervenție: 1.1** ”Planuri integrate de dezvoltare urbană”, **Sub-domeniul:** ”Poli de creștere”, în cadrul Programului Operațional Regional 2007-2013, în vederea realizării proiectului **“Reabilitarea spațiilor publice din centrul istoric al municipiului Timișoara”**.

Având în vedere cele menționate mai sus, precum și oportunitatea și necesitatea atragerii de fonduri nerambursabile pentru realizarea unui sistem coerent de reabilitare și modernizare a spațiilor publice (străzi și piețe ce delimitează perimetrul zonei centrale), în vederea transformării țesutului urban într-o zonă cu caracter preponderent pietonal, ce leagă fluent piețele din centrul istoric, păstrând în același timp nealterate identitatea și caracterul reprezentativ al acestora.

În momentul de față, ca urmare a evaluării tehnice și financiare a proiectului tehnic aferent cererii de finanțare al proiectului mai sus menționat, acesta a fost acceptat pentru etapa de contractare, evaluatorii recomandând totodată trecerea unor cheltuieli de la categoria cheltuielilor eligibile la categoria cheltuielilor neeligibile. Parte din aceste cheltuieli neeligibile sunt aferente lucrărilor de reabilitare a rețelelor de gaz, respectiv a rețelelor electrice.

În conformitate cu art.35 lit. a) din Legea nr. 351/14 iulie 2004 a gazelor distribuitorul de gaze naturale are ca obligație „să opereze, să întrețină, să repare, să modernizeze și să dezvolte sistemul de distribuție în condiții de siguranță, eficiență economică și de protecție a mediului”.

Totodată, în conformitate cu art.42 alin (1) lit. a) din Legea nr. 13/2007 a energiei, operatorul de distribuție are obligația clar definită „exploatează, retehnologizează, reabilitează și dezvoltă rețelele electrice de distribuție, cu respectarea reglementărilor tehnice în vigoare”.

Ghidul Solicitantului aferent Axei Prioritare 1 – Programul Operațional Regional 2007-2013, prevede faptul că Municipiul Timișoara, în calitate beneficiar al asistenței financiare nerambursabile, are obligația „Să mențină proprietatea facilităților construite/ modernizate/ extinse (unde este cazul), a bunurilor achiziționate (unde este cazul) și natura activității pentru care s-a acordat finanțare, să nu gajeze sau ipotecheze bunurile construite/ modernizate/ extinse /achiziționate din finanțarea nerambursabilă, pe o perioadă de cel puțin 5 ani după finalizarea perioadei de implementare a proiectului, și să asigure exploatarea și întreținerea în această perioadă”.

Astfel pentru zona de intervenție din cadrul proiectului, Municipiul Timișoara nu va mai putea emite autorizații pentru intervenții pentru modernizare, extindere sau creștere a capacității rețelelor electrice pe o perioadă de 5 ani după finalizarea proiectului, estimativ până în anul 2020.

Coroborând cele două prevederi legale rezultă obligația legală a operatorului de a executa lucrările de reabilitare a rețelelor prevăzute în proiect, în acest sens conform prevederilor legale, urmînd a se obține acordul acestora.

Având în vedere cele menționate mai sus,

Propunem următoarele:

1. Aprobarea modificării art.3 din HCL nr.355/28.09.2010, pentru aprobarea proiectului „Reabilitarea spațiilor publice din centrul istoric al municipiului Timișoara”, a documentației tehnico-economice și a Analizei cost-beneficiu, precum și a cheltuielilor legate de proiect ce revin Municipiului Timișoara, în vederea accesării fondurilor nerambursabile prin Programul Operațional Regional 2007-2013, Axa prioritară 1. - „Sprijinirea dezvoltării durabile a

orașelor-poli urbani de creștere”, Domeniul major de intervenție 1.1. – „Planuri integrate de dezvoltare urbană”, Sub-domeniul: „Poli de creștere, articol care va avea următorul conținut:

„Se aprobă valoarea totală estimată a proiectului în sumă de 69.070.917,50 lei (inclusiv T.V.A.) și alocarea în bugetul local a:

- sumei de **2.193.061,73Lei** (fără T.V.A), reprezentând contribuția proprie a Municipiului Timișoara alcătuită din:
 - contribuția Municipiului Timișoara la cheltuielile eligibile reprezentând minimum 2% din valoarea eligibilă a proiectului în sumă de **1.036.880,53Lei**;
 - contribuția Municipiului Timișoara reprezentând cheltuieli neeligibile aferente proiectului în sumă de **1.156.181,20 Lei**.
- sumei de **12.573.005,95Lei** reprezentând TVA pentru cheltuieli eligibile și neeligibile. Taxa pe valoarea adăugată plătită, aferentă cheltuielilor eligibile efectuate în cadrul proiectului va fi rambursată de Autoritatea de Management pentru Programul Operațional Regional 2007-2013, conform legislației în vigoare în condițiile rambursării/decontărilor ulterioare.
- precum și a sumei de **10.150.000Lei**, reprezentând avansul necesar implementării optime a proiectului. Suma se va recupera, prin decont, la terminarea lucrărilor aferente proiectului”.

2. Aprobarea introducerii după art.3 din HCL nr.355/28.09.2010, a art.4, care va următorul conținut: „Cheltuielile necesare pentru realizarea lucrărilor de reabilitare a rețelelor de gaz în valoare estimată de 473.178,58 lei fără TVA la care se adaugă T.V.A. în valoare de 113.562,86 lei și a lucrărilor de reabilitare a rețelelor electrice în valoare estimată de 2.347.550,17 fără TVA la care se adaugă TVA în valoare de 563.412,04 Lei sunt **cheltuieli conexe** și aceste lucrări **vor fi efectuate de către operatorii de utilități** pe cheltuiala acestora, respectiv de către EON GAZ S.A pentru rețelele de gaz și de ENEL Distribuție Banat pentru rețelele de electricitate, conform prevederilor legale, obținându-se în acest sens acordul acestora.

3. Restul articolelor din HCL nr.355/28.09.2010, rămân neschimbate și se vor renumera corespunzător.

Director Direcția Economică

Ec. Smaranda Haracicu

Director Direcția Dezvoltare

Arh. Aurelia Junie

Șef Serviciul Proiecte cu Finanțare Internațională

Ec. Cristina Scutariu

Serviciul Proiecte cu Finanțare Internațională

Ec. Adriana Deaconu

Avizat juridic
Cons. Juridic Mirela Lasuschevici